

STILOVI UČENJA: UČI LI VAŠE DIJETE OČIMA, UŠIMA ILI PAK RUKAMA?

Svi znamo iz vlastitog iskustva da neka djeca pomno slušaju upute prije početka neke aktivnosti. Druga djeca jedva zadržavaju svoje prstiče da ne krenu u akciju prije reda. Jedni traže da vide, drugi da čuju, treći da osjete. Iako je za svakoga idealno da bude izložen svim tipovima učenja, i stimulaciji svih naših kanala percepcije, svaki čovjek i svako dijete ima preferirani tip učenja.

Psiholozi su zaključili kako su neki ljudi izrazito vizualno nastrojeni, pa vole slike, grafove, prikaze, drugi su auditivni – pa najbolje uče ako nešto čuju, treći vole čitati i razmišljati, a jedna mala posebna grupica ljudi (manje od 15%, a možda i negdje oko 5% ukupne populacije) su živahni kinestetički tipovi. Kinestetički je tip onaj koji najbolje uči kroz pokret, kroz to da radi ono što uči, kroz dodir, dakle kroz svoje ruke i pokrete tijela.

Postoje stručnjaci koji dovode u pitanje ovu teoriju; slažemo se da pretjerivanje ili isključivost nije dobra – svi mi učimo svim kanalima i trebamo poticati sve svoje sposobnosti da se prošire i ujedine. No, sve što nam pomaže da učimo bolje i razumijemo se više – dobrodošla je pomoć i sredstvo.

- **Učenje** je složeni psihički proces promjene ponašanja na osnovi usvojenog znanja i iskustva. Obuhvaća usvajanje navika, informacija, znanja, vještina i sposobnosti.
- **Stilovi učenja** odnose se na karakteristične, individualne načine obrade informacija.

POSTOJE 3 OSNOVNA STILA UČENJA

To su: 1. VIZUALNI stil - podrazumijeva učenje gledanjem

2. AUDITIVNI stil - podrazumijeva učenje slušanjem

3. KINESTETIČKI (tjelesni) stil - podrazumijeva učenje pokretom, dodirrom i aktivnošću

- Stil učenja korijene vuče iz najranijeg djetinjstva, tvrde znanstvenici. Da bi dijete učilo brže i lakše te u školi postiglo najbolje rezultate, vrlo je važno da na vrijeme otkrijete koji od stilova učenja najbolje odgovara njegovoj osobnosti.
- ✓ Primjerice, djeca koju poput magneta privlače raznobojni predmeti budući su vizualni učenici.
- ✓ Ako dijete s pozornošću sluša što mu se govori, vrlo je vjerojatno da će izrasti u auditivnog učenika.
- ✓ Djetetu koje je konstantno u pokretu i mora dotaknuti sve što vidi oko sebe najvjerojatnije će poslije odgovarati kinestetički stil učenja.

VIZUALNI TIPOVI – KARAKTERISTIKE

- moraju vidjeti da bi zapamtili
- preferiraju ilustracije, čitanje napisanog, odlični su u pismenom bilježenju predavanja
- često koriste izraze poput: “Ovo mi izgleda dobro...”, “Da vidim...”, “Imam potpunu sliku...”
- uredni su i organizirani
- brzo pričaju
- dugoročno planiraju
- uočavaju detalje
- pamte pomoću vidnih asocijacija, dobro pamte lica
- vole čitati
- ne pamte viceve
- orijentirani su na izgled – bilo da je riječ o odijevanju ili prezentaciji određenog materijala
- imaju izražen osjećaj za boje zbog čega mogu imati i umjetničke sklonosti
- vole crtati i pisati, imaju uglavnom lijep rukopis
- ne ometa ih buka
- mogu zaboraviti verbalne upute ili proslijediti usmenu poruku
- dobri su čitači i više vole sami čitati nego da im se čita
- šaraju za vrijeme sata i telefonskih razgovora
- često znaju što bi rekli, ali teže pronalaze riječi
- mirniji su po prirodi
- više preferiraju pismeno ispitivanje od usmenog ispitivanja

TEHNIKE ZA UČENJE: čitanje, istraživanje, dijagrami riječi ili grafikoni, vremenske crte, bilješke riječima ili mapiranje podataka, označavanje pisanog materijala, radne bilježnice

MATERIJAL ZA UČENJE: dijagrami, grafikoni, nacrti, uzorci, predlošci, mape, predmeti, crteži, filmovi, dramske izvedbe

AUDITIVNI TIPOVI – KARAKTERISTIKE

- uče slušajući i prije će zapamtiti ono što čuju, nego ono što vide
- dobri su u slušanju predavanja, ali ponekad imaju teškoća u pisanju bilježaka
- često koriste izraze kao: “Čujem što mi govoriš...”, “Slušam te...”, “To mi zvuči dobro...”
- “pričaju” sami sa sobom za vrijeme izvođenja aktivnosti
- buka im vrlo lako poremeti koncentraciju i pažnju
- vole čitati naglas, a kada trebaju čitati u sebi, vrlo često miču usnama
- vole slušati dok im se objašnjava i vole sami objašnjavati
- dobri su u imitaciji glasova i načina govora drugih ljudi
- rukopis im obično nije lijep
- pričljivi su i vole raspravu
- vrlo su detaljni u opisima
- imaju problema s aktivnostima koje uključuju vizualizaciju
- više vole glazbu od likovne umjetnosti
- otvorene su i komunikativne osobe
- preferiraju usmeno ispitivanje

TEHNIKE ZA UČENJE: čitanje naglas, raspravljanje, čitanje uz audiozapis, interaktivni računalni programi, usmena izlaganja, rad u paru ili skupini, snimljeni zadaci

MATERIJAL ZA UČENJE: glazba, pjesme, predavanja, usmena objašnjenja, usmeno pričavanje

KINESTETIČKI TIPOVI – KARAKTERISTIKE

- uče putem tjelesnih pokreta, dodira i važno im je da vide kako predmet radi, kako se s njime koristi
 - često koriste izjave kao: “Ne slijedim te...” ili “Vrati se - izgubio sam se...”
 - često koriste glagole u razgovoru ili opisima
 - dodiruju ljude da bi privukli njihovu pozornost
 - stoje blizu osobe kojoj se obraćaju
 - kod pričanja često gestikuliraju, mašu rukama i imaju izraženu mimiku lica
 - orijentirani su na tjelesnu aktivnost i često su u pokretu
 - oblače se ležerno i sportski
 - vole izrađivati stvari i isprobavati nove aktivnosti
 - najbolje pamte izvodeći određeni pokret
 - teško im je biti na miru kroz duži vremenski period pa često tresu nogama dok uče, škljocaju olovkom ili lupkaju
 - vole akcijske filmove i knjige
 - vole glumiti i uživaju u različitim aktivnostima i igrama koje uključuju pokret
 - rado sudjeluju u izradi modela, maketa, izvođenju pokusa
 - dobro se orijentiraju u prostoru
 - rado uče pomoću računala da bi učenje potakli dodirom (tipkovnica)
 - vrlo su otvorene osobe
- **Najčešće u školi imaju problema u učenju upravo učenici s ovim stilom učenja, jer se tradicionalno predavanje veže najviše uz auditivni i vizualni stil učenja.**

TEHNIKE ZA UČENJE: konstruiranje, sastavljanje, rastavljanje, kretanje, igranje, tjelovježba, demonstracije uživo, crtanje, bojanje, črčkanje, pisanje, plesanje, hodanje, preslikavanje, modeliranje

MATERIJAL ZA UČENJE: materijal različitih tekstura, makete, kocke, Lego, sažeci, vježbenice, slikovne bilješke, bojanke

VAK UPITNIK ZA SAMOPROCJENU STILOVA UČENJA

1. Kada imam ispred sebe test, ja najčešće:
 - a) Prvo pročitam pitanja
 - b) Poslušam objašnjenje nastavnika koji je sastavio test
 - c) Odmah krenem s pisanjem testa

2. Kada trebam upute za put, obično:
 - a) Pogledam kartu
 - b) Pitam za upute
 - c) Služim se vlastitim instinktom

3. Kada kuham novo jelo, obično:
 - a) Pratim pisani recept
 - b) Nazovem prijatelja za objašnjenje ili pitam roditelja
 - c) Slijedim vlastiti instinkt i isprobavam

4. Ako nekoga pokušavam nečemu naučiti, ja:
 - a) Napišem mu pisane instrukcije
 - b) Dam mu verbalno objašnjenje
 - c) Prvo napravim demonstraciju, pa mu onda dam da sam pokuša

5. Često kažem:
 - a) Gledajte kako ja to radim
 - b) Dajte da vam objasnim
 - c) Pokušajte sami

6. U svoje slobodno vrijeme, često:
 - a) Idem u muzeje i galerije
 - b) Slušam glazbu i razgovaram s prijateljima
 - c) Bavim se sportom ili nešto radim sam

7. Kad kupujem odjeću, često:
 - a) Zamislim kako bi izgledala da ju obučem
 - b) Konzultiram se s osobljem trgovine
 - c) Probam odjeću koja me zanima

8. Kada učim neku novu vještinu, najugodnije se osjećam:
 - a) Kad promatram što nastavnik čini
 - b) Kad s nastavnikom točno u razgovoru razjasnim što trebam činiti
 - c) Probam sam i istodobno pokušavam shvatiti što točno trebam činiti

9. Kad slušam neki bend uživo:
 - a) Promatram članove benda i osobe u publici
 - b) Slušam tekstove i ritam
 - c) Krećem se u ritmu glazbe

10. Kad se koncentriram:

- a) Fokusiram se na riječi ili slike koje su preda mnom
- b) Raspravim o problemu i mogućim rješenjima sam sa sobom u mislima
- c) Krećem se, dodirujem stvari i igram se s olovkama

11. U mojem najranijem sjećanju:

- a) Promatrao sam nekoga
- b) Netko mi se obratio
- c) Nešto sam radio

12. Kada sam napet:

- a) Zamislim najgore moguće scenarije
- b) U mislima sa sobom „raspravim” o stvarima koje me najviše opterećuju
- c) Ne mogu mirno sjediti, stalno se vrtim i šecem naokolo

13. Osjećam se osobito povezan s nekim ljudima zbog sljedećeg:

- a) Kako izgledaju
- b) Što mi kažu
- c) Kako se zbog njih osjećam

14. Kad ponavljam za ispit, ja:

- a) Pišem bilješke i radim dijagrame
- b) Sam sa sobom ili s drugima diskutiram o bilješkama
- c) Zamislim izvođenje pokreta ili pisanje formule

15. Kad nešto objašnjavam drugome, ja:

- a) Pokažem im na što mislim
- b) Objašnjavam im na različite načine dok ne shvate
- c) Ohrabrujem ih da sami pokušaju i dok to rade, objašnjavam im svoju ideju

16. Stvarno volim:

- a) Filmove, fotografiju, gledati umjetnost ili promatrati ljude
- b) Slušati glazbu, radio ili razgovarati s prijateljima
- c) Sudjelovati u sportskim aktivnostima, plesati ili jesti finu hranu

17. Većinu slobodnog vremena provodim:

- a) Gledajući televiziju ili na društvenim mrežama
- b) Razgovarajući s prijateljima
- c) Izrađujući stvari ili baveći i se nekom fizičkom aktivnošću

18. Pri prvom susretu s novom osobom:

- a) Organiziram susret licem u lice
- b) Razgovaram s njima telefonom
- c) Pokušam organizirati susret uz neku dodatnu aktivnost ili obrok

19. Prvo primijetim način na koji ljudi:

- a) Izgledaju i odijevaju se
- b) Zvuče i govore
- c) Stoje i kreću se

20. Ako sam ljutit, nastojim:

- a) U mislima ponavljati što je to što me uzrujalo
- b) Podignuti glas i ljudima objasniti kako se osjećam
- c) Lupiti vratima i fizički iskazati ljutnju

21. Najlakše pamtim:

- a) Lica
- b) Imena
- c) Stvari koje sam učinio

22. Mislim da je moguće prepoznati da netko laže, ako:

- a) Vas izbjegava pogledati
- b) Glas im se promijeni
- c) Šalju mi neku smiješnu vibraciju

23. Kad sretnem starog prijatelja:

- a) Kažem: "Sjajno te je vidjeti!"
- b) Kažem: "Sjajno je što smo se čuli!"
- c) Zagrlim ga ili se rukujemo

24. Najbolje pamtim stvari tako što:

- a) Radim bilješke ili čuvam ispisane zapise
- b) Govorim ih na glas ili ključne riječi ponavljam u glavi
- c) Vježbam određenu aktivnost ili zamišljam da ju izvodim

25. Često kažem:

- a) Vidim što želiš reći
- b) Jasno mi je što želiš reći
- c) Znam kako se osjećaš

Zbrojite koliko odgovora A, B i C imate.

Ako ste odabrali najviše odgovora A, vaš je stil učenja VIZUALNI.

Ako ste odabrali najviše odgovora B, vaš je stil učenja AUDITIVNI.

Ako ste odabrali najviše odgovora C, vaš je stil učenja KINESTETSKI.

POTIČITE DIJETE DA ISPITA SVE STILOVE - otkrivanjem stila učenja koji najbolje odgovara vašem školarcu pomoći ćete mu da lakše pamti i brže uči. No djetetu je potrebno široko i šaroliko iskustvo koje će steći samo ako isproba svaki od spomenuta tri stila učenja. Usmjeravanjem djeteta da uči na njemu najlakši način razvit će veće samopouzdanje te će se lakše uhvatiti u koštac i s ostalim stilovima učenja.

